

14. august 2026

EM 2026/253

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en redegørelse, der vurderer fordele og ulemper ved at indføre en juniormesterlæreordning for elever på Folkeskolens ældstetrin. Redegørelsen skal også indeholde en vurdering af de økonomiske og administrative konsekvenser for Selvstyret og kommunerne ved en eventuel implementering af ordningen. Redegørelsen skal omdeles til Inatsisartut inden starten på EM 2027.

(Medlem af Inatsisartut Bo Martinsen, Demokraatit)

Begrundelse

Alt for mange unge får ikke den start på voksenlivet, som de fortjener. De afslutter folkeskolen uden at komme ordentligt videre i erhvervslivet.

Det er et alvorligt samfundsproblem. Men først og fremmest er det et menneskeligt problem. Bag tallene står unge mennesker, der har evner, hænder, energi og potentiale, men som ikke altid passer ind i den måde, vi traditionelt har indrettet folkeskolen på.

Demokraatit mener, at vi er nødt til at være ærlige om, at den almindelige skolegang ikke virker lige godt for alle elever.

Der er elever som mister motivationen, når undervisningen bliver for boglig og fjern fra deres egen virkelighed med den nuværende folkeskoleform.

Derfor mener Demokraatit, at tiden er inde til at undersøge, om en juniormesterlæreordning kan være en del af løsningen.

En sådan ordning vil kunne give elever på Folkeskolens ældstetrin mulighed for at kombinere almindelig undervisning med praktik i 1 til 2 dage om ugen i et helt eller delvist skoleår i en virksomhed såsom detailhandlen, håndværksfaget, restaurationsbranchen og andre fag hvor ungdomsuddannelser er relevante.

Formålet skal ikke være at sænke kravene til eleverne, men at skabe en mere motiverende og praksisnær skolegang for de elever, der har brug for en bro til erhvervslivet og derved være til gavn for vores samfund, når de går ud af folkeskolen.

En juniormesterlæreordning vil kunne give eleverne en mere konkret forståelse af, hvorfor fag som engelsk og matematik er vigtige. For nogle elever bliver undervisning først meningsfuld, når de kan se, hvad den kan bruges til. Når matematik handler om opmåling og byggeri, så bliver faget mere konkret. Når sprog handler om at læse instruktioner og forstå sikkerhedsregler, så bliver undervisningen mere nærværende.

Vi har brug for flere faglærte. Derfor giver det god mening at styrke de unges kendskab til erhvervsfaglige muligheder.

Danmark har allerede indført en juniormesterlæreordning fra skoleåret 2025/2026, hvorfra der kan hentes inspiration. Hertil skal vi naturligvis finde en model, der passer til vores egne forhold. Netop derfor foreslår jeg ikke, at vi her og nu indfører en juniormesterlæreordning.

Jeg foreslår, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse, så vi får et seriøst beslutningsgrundlag.

Redegørelsen bør blandt andet vurdere, hvordan en ordning kan tilrettelægges, så den bliver en styrket vej videre til erhvervsuddannelse, beskæftigelse og et mere selvstændigt voksenliv. Redegørelsen bør også vurdere, hvordan kommunerne kan understøttes i arbejdet. Det gælder blandt andet i forhold til samarbejde med virksomheder og folkeskoler.

Demokraatit mener, at vi har en politisk forpligtelse til at skabe flere veje fra folkeskolen til erhvervslivet.

Det er ikke alle unge, der lærer bedst på samme måde. Og det er bestemt ikke alle unge, der får deres selvtilid styrket af en skolegang, der kun måler dem på boglige kompetencer. Det betyder ikke, at faglighed skal nedprioriteres. Tværtimod. Det betyder, at faglighed skal gøres relevant for flere elever.

En stærk folkeskole skal både kunne løfte de bogligt stærke elever og de praktisk stærke elever. Vores samfund har ikke kun brug for akademikere, men også for dygtige faglærte.

Hvis en juniormesterlæreordning kan være med til at få flere unge videre fra folkeskolen ud i erhvervslivet og dermed ud i uddannelsessystemet efter folkeskolen, så er det en mulighed, vi bør undersøge grundigt.

Jeg håber, at forslaget vil få opbakning fra Naalakkersuisut og partierne her i Inatsisartut

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Der vil være udgifter forbundet med udarbejdelsen af redegørelsen. Disse forventes ikke at overstige et akademisk årsværk af 500.000 kroner.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Ingen i forbindelse med selve redegørelsen.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Ingen i forbindelse med selve redegørelsen.